

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-795/14-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola se zaměřením na církevní hudbu, Brno, Smetanova 14
Sídlo	Smetanova 14, 602 00 Brno
E-mail právnické osoby	zus.varhanicka@volny.cz
IČO	00226441
Identifikátor	600003230
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Pavel Hamřík, ředitel školy
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Smetanova 14, Brno
Termín inspekční činnosti	3. – 5. června 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti řediteli Základní umělecké školy se zaměřením na církevní hudbu, Brno, Smetanova 14 (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) dne 3. června 2014.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola se zaměřením na církevní hudbu, Brno, Smetanova 14 je jednooborovou školou, která se specializuje na vzdělávání žáků hudebního oboru s profilací na církevní hudbu. ZUŠ sídlí ve druhém podlaží památkově chráněné budovy, kterou vlastní Biskupství brněnské.

Škola dlouhodobě využívala maximální kapacitu ZUŠ. Nejvyšší povolený počet je 200 žáků. Nařízením zřizovatele došlo v letošním školním roce ke snížení počtu žáků. (2011/2012 – 200 žáků, 2012/2013 – 200 žáků a 2013/2014 – 196 žáků). Ve statickém výkazu pro školní rok 2013/2014 vykazovala ZUŠ ve hře na klavír (60 žáků), varhany (42 žáků), housle (3 žáci) a kytaru (4 žáci). V pěvecké hlasové výchově bylo 52 žáků a ve sborovém zpěvu 35 žáků. Z uvedeného počtu navštěvuje studium dospělých 18 studujících (15 hra na varhany, 3 pěvecká hlasová výchova).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce ředitele ZUŠ. Vystudoval na Konzervatoři v Brně obor zpěv. Ředitelem školy je od roku 1991. V květnu 2012 byl na základě konkurzního řízení opětovně do této funkce jmenován, a to od 1. srpna 2012 na šestileté období.

Řediteli se podařilo za poslední tři školní roky stabilizovat pedagogický sbor a zlepšit rekonstrukcí využívaných prostor zlepšit materiální podmínky ZUŠ. Jeho dlouhodobým cílem je spolupráce formou koncertní činnosti žáků s Univerzitou v Hradci Králové (Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy) a otevření literárně-dramatického oboru se zaměřením na oblast liturgické hudby. Na rozvoji školy se podílejí vedle vedení ZUŠ i další pedagogové. Stanoveny jsou vedoucí oddělení, kteří neformálně zajišťují organizaci kulturních akcí. Kontrolní činnost je jasně nastavena a pravidelně prováděna. Z inspekčního zjištění však vyplývá, že nebyla dostatečně účinná. Jedná se zejména o věrohodnost záznamů průběhu vzdělávání v třídních knihách pro kolektivní výuku a realizaci některých povinných předmětů dle učebních plánů.

Personální podmínky školy jsou vynikající. Pedagogický sbor je složen z pedagogů, kteří splňují kvalifikační předpoklady učitele ZUŠ (5 vyučujících má absolutorium na konzervatoři a 8 učitelů ukončilo studium na Janáčkově akademii múzických umění v Brně či Akademii múzických umění v Praze). Ředitel vybudoval pedagogický sbor z vyučujících, jejichž nástrojová profilace odpovídá zaměření školy. Při stanovení pracovních úvazků je efektivně využívána jejich příslušná pedagogicko-umělecká odbornost. Za poslední tři školní roky prošel kolektiv učitelů obměnou (5 nových vyučujících). Věková struktura sboru je perspektivní (*viz tabulka*).

Věková struktura pedagogického sboru

do 29 let	30-49 let	50-59 let	60-69 let	70 let a více
5 učitelů	7 učitelů	0 učitelů	1 učitel	0 učitelů

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy věnována potřebná pozornost. Učitelé se aktivně zúčastňují akreditovaných seminářů a řada z nich je činná v uměleckém životě. Začínajícím pedagogům je vedením školy a vyučujícími poskytnuta odpovídající neformální metodická pomoc.

Ojedinelá specifikace vzdělávacího zaměření ZUŠ se plně odráží v jejím materiálním vybavení. Sídlí v budově, kde působila v období První republiky Varhanická škola Leoše Janáčka. Její prostory prošly v letech 2011 a 2012 celkovou rekonstrukcí. K dosažení vzdělávacích cílů jsou vytvořeny velmi dobré materiální podmínky. Škola je vybavena jedním třimanuálovým digitálním nástrojem s nahrávací elektronickou mechanikou, čtyřmi dvoumanuálovými digitálními nástroji a třemi klasickými píšťalovými varhanami s mechanickou (1 nástroj) a pneumatickou (2 nástroje) trakturou. Toto zázemí je vysoce nadstandardní. Vybavení dalšími klávesovými nástroji je rovněž velmi dobré. Vyučující a žáci mají k dispozici 2 kvalitní klavíry a 6 nových nebo zánovních pianin.

Škola zabezpečuje rovný přístup k uměleckému vzdělávání všem uchazečům s potřebnými předpoklady. Informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků. Seznamuje rodiče s možnostmi a podmínkami uměleckého vzdělávání. Dokumentace o přijímání žáků je vedena v souladu s příslušnou legislativou. Škola vzdělává 4 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a vytváří jim potřebné podmínky. Vychází vstřícně s možnostem a potřebám žáků i jejich zákonným zástupcům. Zabezpečuje cvičné hodiny žákům hry na varhany.

Zahajovací statistický výkaz o základní umělecké škole dle stavu k 30. září letošního školního roku byl zpracován a odeslán na příslušná místa včas (7. říjen 2013). Na základě připomínek zřizovatele školy tento dokument ZUŠ přepracovala a jeho opravu předala 21. října 2013. Srovnáním počtu vykázaných žáků s údaji v dokumentaci školy bylo prokázáno, že jejich počty v ročnících a celkové byly uvedeny správně.

Škola využívá prostředky státního rozpočtu přidělené na přímé výdaje umožňující vzdělávání a prostředky na provoz školy v souladu s realizací vzdělávacího záměru. Dotace ze státního rozpočtu v roce 2013 byla 76 %, z vlastních zdrojů 15 % (školné), od zřizovatele na vyrovnání mzdových prostředků 3 % a na zajištění studia dospělých žáků hry na varhany 6 %. Ze sponzorského daru byly z velké části pořízeny digitální varhany.

Škola se otevírá veřejnosti. Její ředitel klade důraz na partnerský vztah pedagogů s rodiči a dobrou informovanost o výsledcích vzdělávání žáků. Oboustranně přínosná spolupráce je s občanským sdružením chrámových hudebníků s Musicou sacra a farnostmi. Tato spolupráce často přesahuje regionální působnost.

Silnou stránkou školy je zejména kvalitní personální obsazení a materiální zabezpečení školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá od 1. září 2012 podle Školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání s motivačním názvem „Hudbou k povznesení ducha“, který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Podle tohoto dokumentu jsou vzděláváni žáci 1. a 2. ročníku přípravného studia, základního studia I., II. stupně a studia pro dospělé. Studijní zaměření hra na varhany bylo rozšířeno o předměty, jejichž zvládnutí vytváří absolventovi podmínky pro praktické profesní využití při plnění úkolů, které jsou kladeny na ředitele kůru či chrámové varhaníky. Příprava pro tyto aktivity je na základě výsledků absolutoria završena Církevní zkouškou. Nedílnou součástí obsahové náplně vzdělávacího programu je standardní příprava ke studiu na vyšším typu uměleckých škol i případnou samostatnou uměleckou činnost. Na formální nepřesnosti ve školním vzdělávacím programu byl ředitel školy upozorněn v průběhu inspekční činnosti. Tento dokument byl v době inspekce zveřejněn

na přístupném místě ve škole. Ve zbývajících ročnících jsou žáci vzděláváni dle stávajících platných učebních dokumentů pro základní umělecké školy.

Organizaci vzdělávání je celkově dobře nastavena. Časová dotace výuky hlavního předmětu je u všech žáků dodržena. Povinný předmět nauka o hudbě a hudební nauka byl zabezpečen pro žáky od 1. do 5. ročníku. Z docházky bylo osvobozeno nízké procento žáků, kterým ředitel stanovil náhradní způsob výuky. Škola tak respektovala podmínky tohoto uvolnění stanovené v příslušném ustanovení vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. V dalším povinném předmětu (sborový zpěv, varhanní praxe) nebyla dodržena minimální týdenní časová dotace celkem u 19 žáků.

V průběhu inspekce probíhaly ve škole komisionální postupové zkoušky. Inspekční činnost byla zaměřena na sledování jejich průběhu. Zkoušky byly organizačně velmi dobře připraveny. Probíhaly v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. Zkušební komise navozovala nestresující atmosféru, prováděla citlivé a objektivní hodnocení. Cílem hospitací bylo ověřit úroveň dosažených vzdělávacích výsledků v jednotlivých ročnících téměř všech realizovaných studijních zaměření (mimo hry na kytaru). Při hospitacích byla dále sledována úroveň dosažených dovedností při hře na nástroj nebo zpěvu, znalostí z nauky o hudbě, hudební nauky, harmonie a míra dovedností v praktickém využití získaných znalostí z předmětů varhanní praxe a improvizace. Komunikace žáků byla přesvědčivá a jejich vystupování, zejména u žáků starších, svědčilo o systematické snaze pedagogů rozvíjet a posilovat kompetence komunikativní, osobnostně sociální i kulturní. Z celkové přípravy na vlastní výkon bylo patrné, že pedagogové věnují náležitou péči i posilování jejich zdravého sebevědomí a scénickému projevu při vlastní produkci hraného repertoáru. Náročnost instruktivní i přednesové literatury v mnoha případech převyšovala požadavky učebních osnov. Zejména při produkci přednesových skladeb bylo patrné, že žáci mají osvojené návyky, které jsou základem vzdělávací strategie vedoucí k funkčnímu využívání umělecko-komunikativních kompetencí. Jejich míra zvládnutí odpovídala celkové psychické vyspělosti žáků. Znalosti z nauky o hudbě nebo hudební nauky odpovídaly požadavkům učebních osnov. Na mimořádně vysoké úrovni byly i předvedené vzdělávací výsledky v předmětu varhanní improvizace. Žáci dokázali, bez předešlé přípravy, rozvést zadaný jednoduchý hudební motiv. Praktické zvládnutí základních harmonických funkcí, jejich rozvedení, esteticky působivé využití modulací a vedení melodického hlasu nasvědčovalo o velmi kvalitní práci pedagogů. Všichni žáci úspěšně splnili kritéria postupových zkoušek. Zákonní zástupci nezletilých žáků byli seznámeni s výsledkem zkoušky prostřednictvím žákovské knížky a tato informace byla stvrzena podpisy členů zkušební komise.

Z inspekčního zjištění vyplývá, že průběh vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu realizuje škola v nadstandardní kvalitě.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola usiluje o dosažení co nejlepších vzdělávacích výsledků podle konkrétních možností jednotlivých žáků. Ty jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Jako důležité indikátory v tomto směru slouží výkony žáků na třídních předehrávkách, koncertech a postupových zkouškách. Velmi dobré vedení a motivaci žáků potvrzuje vysoké procento těch, kteří absolvují ucelený stupeň vzdělávání. Žáci se pravidelně zapojují do soutěžních přehlídek základních uměleckých škol vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, mezinárodní soutěže varhaníků Organum regium a dalších společensko-kulturních akcí, které vyhlášují církevní či společenská sdružení. V soutěžích jsou úspěšní

nejen v okresních, ale i v krajských či ústředních kolech, a to především ve hře na varhany a v sólovém zpěvu. V letošním školním roce získal pro ZUŠ žák ve hře na klavír mimořádný úspěch v ústředním kole (2. místo). Kvalitu výsledků vzdělávání potvrzuje i úspěšnost žáků při talentových zkouškách na umělecké školy vyššího typu (konzervatoř, vysoké umělecké školy, pedagogické fakulty apod.).

Důležitým kritériem pro ZUŠ jsou dosahované výsledky současných žáků a absolventů školy, kteří se uplatňují v umělecké praxi jako praktičtí varhaníci v kostelích i mimo region.

Výsledky vzdělávání žáků, zejména hry na varhany a ve zpěvu, jsou dlouhodobě na vysoké úrovni.

Závěry

Personální a prostorové podmínky s velmi dobrým materiálním vybavením vytvářejí kvalitní předpoklady pro naplňování vzdělávání žáků v ZUŠ. Cílevědomá a systematická práce ředitele a jeho úzká spolupráce s pedagogickým sborem se pozitivně projevuje ve výsledcích vzdělávání. Dlouhodobě vynikajících výsledků dosahují žáci ve hře na varhany a ve zpěvu, což potvrdila hospitační činnost u ročníkových komisionálních zkoušek. Funkční organizační struktura, koncepční řízení školy, aktivní spolupráce s ostatními partnery a prezentace školy na veřejnosti vytvářejí příznivé podmínky pro činnost ZUŠ. Nastavená kontrolní činnost ředitele školy nebyla dostatečně účinná. Rezervy byly zjištěny v organizaci vzdělávání a vedení záznamů v třídních knihách.

Nedostatek, který vyplývá z textu inspekční zprávy a vyžaduje prevenci:

- a) *zajištění vzdělávání všem žákům hry na varhany a sborového zpěvu v souladu s platnými učebními dokumenty,*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 15. září 2014 prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. a) a zaslání zprávy o prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Nová zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje ze dne 16. června 2005, čj. 98/52 včetně dodatku č. 1, čj. 140/48 ze dne 17. září 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 28. května 2014
3. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 17. května 2012
4. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2013 ze dne 21. října 2013
5. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání s motivačním názvem „Hudbou k povznesení ducha“ vydaný k 1. září 2012
6. Školní řád ze dne 1. září 2012
7. Organizační řád ze dne 6. ledna 2014

8. Pracovní řád ze dne 6. ledna 2014
9. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2013/2014
10. Plán hospitační a kontrolní činnosti ředitele pro školní rok 2013/2014 ze dne 27. srpna 2013
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2013/2014 ze září 2013
12. Zápisy ředitele školy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2013/2014
13. Třídní knihy pro individuální a kolektivní výuku ve školním roce 2013/2014
14. Výkazy žáků a vyučovacích hodin všech vyučujících ve školním roce 2013/2014
15. Katalogové listy o průběhu vzdělávání všech vyučovaných žáků
16. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2012/2013, 2013/2014
17. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
18. Kniha úrazů vedená od 30. srpna 2010
19. Zpráva o činnosti příspěvkové organizace za rok 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelce inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor

Jiří Brauner v.r.

PhDr. Richard Šafařík, hudební pedagog

Richard Šafařík v.r.

V Brně dne 26. června 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Pavel Hamřík, ředitel školy

Pavel Hamřík v.r.

V Brně dne 30. 6. 2014

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.